

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep (CWG) Organische Contaminanten (POP's)

Datum : 3 februari 2022
Commissie : DG SANTE
Ned. Delegatie : Nikki Emmerik (VWS)
Polly Boon (RIVM; verslag)
Martien Spanjer (NVWA; verslag punt 3)

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk
Verslag CWG
Persistente Organische
Contaminanten (POPs) d.d. 3
februari 2022

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

1. Perfluoroalkyl substances (PFAS) in food:

a. Draft Commission Regulation amending Regulation (EC) No 1881/2006 as regards maximum levels of perfluoroalkyl substances in certain foodstuffs (SANTE 11183 2018 Rev.3).

De Commissie (Cie) heeft de stakeholders en lidstaten (LS's) gevraagd te reageren op de voorgestelde maximumgehalten (ML's) van de vier PFAS (PFOA, PFOS, PFNA en PFHxS) in de productgroepen *eggs, fishery products and bivalve molluscs* en *meat and edible offal*.

Een paar stakeholders geven aan dat meer concentraties van PFAS nodig zijn voor het vaststellen van ML's in bepaalde productgroepen en dat ook de analysemethode om PFAS te meten met voldoende precisie nog niet beschikbaar is. De Cie geeft aan dat er genoeg PFAS-concentraties aanwezig zijn in de EFSA-database. Het vaststellen van ML's hoeft dus niet te worden uitgesteld, mede gezien de mogelijke gezondheidsrisico's voor de consument. Verder heeft de EURL een *guidance* document geschreven over de analyse van PFAS in productgroepen. Een methode voor de analyse van PFAS is beschikbaar.

Een LS vraagt nogmaals waarom niet volstaan kan worden met alleen een ML voor de som van PFAS. De Cie herhaalt dat als alleen ML's vastgesteld worden voor de som het mogelijk is dat monsters met een hoge concentratie van maar één PFAS niet worden geïdentificeerd en dat door ook ML's voor de individuele PFAS vast te stellen de inname van PFAS effectiever kan worden verlaagd.

Een aantal LS's, waaronder Nederland, geven aan dat voorkomen moet worden dat de voorgestelde ML's op een later moment, zodra er meer concentraties beschikbaar komen, moeten worden verhoogd. De Cie is zich bewust van de beperkingen van de concentraties in de EFSA-database. De Cie heeft de ML's daarom zodanig afgeleid dat minder dan 5% van de producten per productgroep een concentratie heeft die hoger is dan de ML. Verder stelt de Cie voor om op basis van PFAS-concentraties die zijn aangeleverd door de LS's sinds de vorige commissiewerkgroep (CWG) een aantal ML's te verhogen (zie hieronder). De Cie stelt verder dat, mocht een enkele ML toch moeten worden verhoogd zodra er meer PFAS-concentraties beschikbaar komen, dat dit goed moet worden gecommuniceerd.

Een LS vraagt aan de Cie om een datum op te nemen in de Verordening waarop de voorgestelde ML's voor PFAS van kracht worden. De Cie zegt dit te zullen doen zodra er een datum bekend is waarop de voorgestelde ML's en bijbehorende stukken ter stemming worden aangeboden aan de Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (SCoPAFF). Verwachte tijdlijn is dat het voorstel ter discussie wordt aangeboden aan de SCoPAFF op 28 februari, en dat de stemming dan zal plaatsvinden in de SCoPAFF in juni. Verwachting is dat de ML's dan in werking treden op 1 januari 2023. Op deze manier hebben de laboratoria dit jaar de tijd om hun meetmethode te verfijnen.

Nederland vraagt of DG Mare betrokken is geweest bij het vaststellen van de voorgestelde ML's in vis. De Cie geeft aan dat DG Mare weet dat er ML's voor PFAS in vis worden voorgesteld en zal samen met de andere onderdelen van de Cie worden geconsulteerd.

Nederland geeft aan dat de voorgestelde ML's van 0,10 µg/kg voor een aantal individuele PFAS in vis en vlees te laag zijn, omdat zij op de voorgestelde kwantificatielimiet (LOQ) in de Aanbeveling voor monitoring liggen en gebaseerd zijn op de aanname dat de concentraties in de EFSA database onder deze LOQ geen PFAS bevatten. Gebaseerd hierop heeft de Cie opnieuw naar het afkeuringspercentage gekeken uitgaande van een voorgestelde ML van 0,20 µg/kg. Op basis hiervan stelt de Cie voor om de voorgestelde ML's voor PFOA en PFHxS in de lage viscategorie en voor PFHxS in de midden viscategorie te verhogen naar 0,20 µg/kg. Voor PFNA in de lage viscategorie stelt de Cie voor om de ML te verhogen naar 0,50 µg/kg, omdat dit tot een acceptabel afkeuringspercentage leidt. Analoog worden voor vlees de voorgestelde ML's voor PFOS, PFNA en PFHxS verhoogd van 0,10 naar 0,20 µg/kg. De voorgestelde ML voor PFOA blijft 0,80 µg/kg. De LS's ondersteunen deze aanpassingen.

Nederland geeft aan dat er nog een paar fouten zitten in de voetnoten bij de Annex en zal de correcties na de vergadering per mail opsturen naar de Cie.

De voorgestelde ML's worden vervolgens per voedselgroep besproken:

1. *Eggs*: Op basis van concentratiegegevens in eieren uit twee LS's worden de voorgestelde ML's voor PFOS, PFNA en de som verhoogd naar respectievelijk 1,0 (was 0,70), 0,7 (was 0,30) en 1,70 (was 1,50) µg/kg. De voorgestelde ML voor PFOA blijft 0,30 µg/kg.
2. *Fish meat*: Op basis van aangeleverde PFAS-concentraties in vis van verschillende LS's worden *silvery lightfish*, *horse mackerel* en *tench* verplaatst van de lage naar de midden ML categorie en *whitefish* van de midden naar de hoge ML categorie. Een LS geeft aan dat de ML's voor *plaice* en *flounder* mogelijk te hoog zijn en dat deze vissen in de lage ML categorie horen. Deze vissen worden veel gegeten en de voorgestelde ML's voor de midden categorie zijn niet beschermend genoeg. De Cie geeft aan dat een verlaging van de voorgestelde ML's voor deze vissen kan leiden tot een te hoog afkeuringspercentage.
3. *Crustaceans and bivalve molluscs*: Op basis van aangeleverde PFAS-concentraties van een LS worden de voorgestelde ML's voor PFHxS en de som verhoogd naar 2,0 (was 0,40) en 5,0 (was 3,0) µg/kg.
4. *Meat of bovine animals, sheep, pig and poultry*: Op verzoek van Nederland worden er voor schapenvlees aparte, hogere, ML's voorgesteld, omdat de PFAS-concentraties in de EFSA-database voor dit vleestype hoger zijn. De voorgestelde ML's worden 1,0 µg/kg voor PFOS, 0,20 µg/kg voor PFOA, PFNA en PHPxs en 1,60 µg/kg voor de som. De concentraties in schapenvlees zijn mogelijk hoger omdat dit jonge dieren betreft die door lactatie aan hogere PFAS-concentraties worden blootgesteld. Concentraties in het vlees zullen afnemen naarmate de dieren ouder worden. Op basis van PFAS-concentraties van een LS in vlees van varkens die buiten leven wordt de voorgestelde ML voor PFOS voor vlees in alle dieren, behalve schapen, verhoogd naar 0,30 µg/kg.
5. *Meat of game animals*: Verschillende LS's geven aan dat ze liever geen ML's hebben voor deze productgroep op basis van de beperkte data in de EFSA-database. De Cie geeft echter aan dat het vreemd is om geen ML's voor dit type vlees vast te stellen, terwijl bekend is dat het veel PFAS bevat. De Cie benadrukt verder dat de ML's voor *game animals* alleen van toepassing zijn op vlees dat commercieel wordt verkocht en niet op vlees van zelfgeschoten wild. Een LS stelt weer voor om alleen ML's vast te stellen voor *boar*, omdat alleen voor dit dier voldoende PFAS-concentraties in de EFSA-database aanwezig zijn. De Cie geeft echter aan dat de andere *game animals* ook zeer waarschijnlijk verhoogde PFAS-concentraties hebben. Door ook voor deze dieren ML's vast te stellen kunnen dieren met hoge PFAS-concentraties worden geweerd van de markt en worden LS's gestimuleerd om ook voor deze dieren monitoring data te genereren.

De Cie zal de discussie rond de ML's verwerken in een nieuw ML-voorstel. Dit voorstel zal ter discussie worden aangeboden aan de SCoPAFF op 28 februari.

b. Draft Commission Recommendation on the monitoring of perfluoroalkyl substances in food and feed

Op basis van het commentaar van stakeholders en de LS's heeft de Cie de Aanbeveling voor monitoring op punten aangepast:

- Oliezaden is toegevoegd aan de te bemonsteren producten;

- *Fluorotelomer alcohols* en *sulfonates* zijn toegevoegd als aanbevolen PFAS die geanalyseerd kunnen worden aangezien deze stoffen vanuit het verpakkingsmateriaal in voedsel kunnen migreren;
- Aparte indicatieve limieten (IL's) voor *wild fungi* van 1,5 µg/kg voor PFOS, 0,010 µg/kg voor PFOA, 0,005 µg/kg voor PFNA en 0,015 µg/kg voor PFHxS;
- Toevoeging van fruit en groenten afkomstig van de koude grond;
- Toevoeging dat bij voorkeur voor *game meat and offal* ook de leeftijd van het dier wordt gerapporteerd;
- Toevoeging van LOQ's voor visolie: 0,50 µg/kg voor alle 4 PFAS.

Verschillende stakeholders en LS's hebben zorgen dat de voorgestelde IL's zo laag zijn, dat ze altijd tot verder onderzoek naar de bron zullen leiden zodra een PFAS wordt aangetoond. De Cie geeft aan dat ze een extra paragraaf heeft opgenomen in de Aanbeveling om deze zorg te adresseren. De Cie herhaalt dat de IL's geen ML's zijn en dat ook niet elke overschrijding tot een onderzoek hoeft te leiden, maar bijvoorbeeld alleen als de overschrijding vaker wordt geconstateerd. Verder zijn IL's belangrijk om de monitoring te stimuleren van productgroepen waarvoor er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn waarop een ML kan worden gebaseerd.

Een LS geeft aan dat de IL's niet gehaald kunnen worden met de huidige analysemethoden. De Cie heeft hier begrip voor, ook voor de voorgestelde lage LOQ's in de Aanbeveling. De Cie geeft echter aan dat hogere LOQ's contraproductief zijn, omdat bij hogere LOQ's geen PFAS zullen worden aangetroffen in veel producten. De verwachting is dat de lage IL's en LOQ's op termijn voor alle laboratoria haalbaar zullen zijn.

Een LS heeft informatie aangeleverd over de aanwezigheid van PFAS in honing. Honing valt onder dierlijke producten.

De Cie zal de Aanbeveling van monitoring aanpassen en ook dit document ter discussie aanbieden aan de SCoPAFF op 28 februari. De Cie vraagt de LS's om een standpunt te vormen over de voorgestelde ML's en Aanbeveling zo dat beide voorstellen na 28 februari snel aangeboden kunnen worden aan de SCoPAFF in juni voor stemming.

c. Draft Commission Regulation laying down methods of sampling and analysis for the control of perfluoroalkyl substances in certain foodstuffs

In de Aanbeveling voor monitoring is een paragraaf opgenomen die aangeeft dat de LS's de bemonsteringsprocedures moeten volgen zoals vermeld in de Annex van de Verordening 2022/XXXX (SANTE 11354/2021). Deze Verordening beschrijft de bemonsteringsmethode en de analyse van fluoralkylstoffen in voedingsmiddelen zodat de genomen monsters representatief zijn voor de bemonsterde producten.

De Cie vraagt LS's om uiterlijk 18 februari punten op te sturen, die aanscherping behoeven in deze Verordening. De Verordening zal gelijktijdig met de ML's voor PFAS in werking treden.

d. EURL Guidance on the analysis of PFAS in food

De EURL heeft de guidance betreffende de analyse van PFAS in voedsel gedeeld met de CWG. Dit document zal ook worden gedeeld met de NRL's en commentaar zal worden verwerkt in een definitieve versie van het document. De EURL geeft aan dat deze definitieve versie waarschijnlijk eind februari/begin maart gereed is voor publicatie.

Het document bevat ook een Annex, die apart zal worden gepubliceerd. Deze Annex bevat praktische informatie over de analysemethode van PFAS. De verwachting is dat er eind maart een versie van de Annex gereed is dat gedeeld kan worden met de CWG. Verwachte publicatie van dit deel van de guidance is in de tweede helft van april.

2. Dioxins and dioxin-like PCBs

a. Discussion on the comments received from stakeholders following the targeted stakeholder consultation

b. Draft Commission Regulation amending Regulation (EC) No 1881/2006 as regards maximum levels of dioxins and dioxin-like PCBs in certain foodstuffs

De Cie heeft het voorstel voor een aanpassing van de ML's voor dioxinen en dioxinen + DL-PCB's in verschillende typen vlees, melk en eieren gedeeld met de relevante stakeholders. Drie stakeholders hebben een reactie opgestuurd, waarvan twee geen commentaar hebben. Eén stakeholder vraagt om verheldering

betreffende de voedselgroepen *farmed game except venison* en *liver of farmed game except venison*. De Cie verandert de naam van deze voedselgroepen in respectievelijk *game birds* en *liver of game birds*, omdat de onderliggende concentraties betrekking hebben op deze diersoorten. Verder is er onvoldoende data om ook ML's vast te stellen voor *liver of venison*, maar wel voor *venison* en gelden de ML's voor de voedselgroep *Meat and meat products (excluding edible offal)* ook voor geitenvlees.

Een LS spreekt zijn zorg uit over mogelijk strenge ML's voor paardenvlees. De ML van 5,0 pg/g vet voor dioxinen ligt dichtbij het 90ste percentiel (P90) van de concentraties in de EFSA-database en de ML van 10,0 pg/g vet voor dioxinen + DL-PCB's ligt zelfs onder de betreffende P90. De Cie geeft aan dit te hebben gedaan zodat de ML's voor paardenvlees niet te veel afwijken van de ML's voor de andere vleessoorten. De andere LS's hebben geen bezwaar tegen de strengere ML's voor paardenvlees.

Nederland vraagt nogmaals aan de Cie of het klopt dat de voorgestelde ML's voor *crustaceans* niet gelden voor bruinvlees in krab. Bruinvlees wordt ook geconsumeerd en bevat vaak hogere concentraties van dioxinen dan het witvlees. De Cie geeft aan dat door het weglaten van de voetnoot (*In case of crabs and crab-like crustaceans (Brachyura and Anomura) it applies to muscle meat from appendages*) de ML's nu gelden voor al het witvlees in de *appendages and abdomen* van de krab. Hierdoor is de krab op een lijn gebracht met de andere schaaldieren binnen de groep *crustaceans*. De Cie erkent dat bruinvlees dus (nog) niet is geadresseerd in deze revisie van de ML's.

De Cie zal het ML-voorstel en aangepaste wettekst ter stemming aanbieden aan de SCoPAFF in april.

3. Discussion and finalisation of a draft Commission Implementing Regulation on uniform practical arrangements of MANCPs on contaminants in food

De concepten van deze Verordening zijn het afgelopen jaar verschillende keren besproken, zodat er nu een eindversie ligt van 25 januari 2022, met een daarbij behorende leidraad. Er wordt daarom alleen van wat punten waarover eerder discussie is geweest nog eens samengevat wat de uiteindelijke beslissingen zijn geworden. Dat geldt met name de tijdstippen waarop de Cie verwacht dat de LS's de gewenste acties hebben afgerond. De uiterste datum van het inleveren van de controle plannen door de LS's is vastgesteld op 31 maart van het lopende jaar. Zo nodig geeft de Cie daar commentaar op. Alle items die in Verordening 1881/2006 staan kunnen zondermeer worden opgenomen in het sjabloon wat de Cie gaat aanleveren. Als een LS andere onderwerpen wenst uit te voeren, bijvoorbeeld vanwege nieuwe contaminanten, nieuwe contaminant/levensmiddel combinaties, of onderwerpen van nationaal belang, of vanwege nationale wetgeving, dan kunnen die in het sjabloon worden ingevoerd als een nationaal item. Het sjabloon is er nog niet, maar zal volgens de Cie tijdig gereed zijn, want het is een afgeleide van het sjabloon voor diergeneesmiddelen residuen. Een LS komt nog terug op de tijdsplanning van aanlevering van data aan de EFSA. De Cie meldt dat de EFSA-database vanaf 4 april open zal staan. Als LS's de data van het voorgaande jaar uiterlijk 30 juni in de database hebben gezet dan zorgt de Cie er voor dat de MANCP op 31 augustus van dat jaar beschikbaar is.

4. Recast Regulation (EC) 1881/2006: Update and discussion on certain aspects of the recast

De recast van Verordening 1881/2006 wordt besproken. Het doel is om de terminologie tussen verschillende contaminanten binnen Verordening 1881/2006 consistent te maken. Verordening 1881/2006 zal op termijn worden vervangen door deze recast. De recast omvat niet de contaminanten die nog onder discussie zijn in de verschillende CWG's, zoals PFAS.

ML's voor metalen zijn uitgedrukt per kg vers gewicht. Een aantal LS's hebben aangegeven dat deze ML's verwarrend kunnen zijn voor droge producten, zoals granen, noten en peulvruchten. Om deze verwarring te adresseren stelt de Cie voor om de ML's uit te drukken per kg product, en voor verse producten, zoals fruit, groenten, vlees etc. een opmerking op te nemen dat de ML betrekking heeft op het vers gewicht. Voor de overige producten geldt de ML dan voor het gebruiksklare product (= *the product as placed on the market*). Voor peulvruchten in blik geldt de ML voor peulvruchten na correctie voor het watergehalte.

Binnen de CWG Landbouwcontaminanten is de harmonisatie van de toepassing van de ML's voor alle contaminanten voor twee voedselcategorieën (*For processed*

cereal-based food for infants and young children and baby food en For food for special medical purposes intended for infants and young children) besproken. De LS's, waaronder Nederland, hebben aangegeven dit te willen doen door de ML's voor deze twee productengroepen te splitsen in een ML voor producten in poedervorm (geen aanpassing bestaande ML) en producten die gereed zijn voor consumptie zonder of na bereiding (bijv. door toevoeging van water of melk). Voor deze groep producten zal de bestaande ML moeten worden aangepast op basis van een waterpercentage. De Cie heeft in de EFSA database gekeken en vond dat het waterpercentage in producten in deze groep varieerde van 74% t/m 89%. De Cie heeft ook Specialised Nutrition Europe om input gevraagd en ook LS's worden gevraagd om input te leveren voor het vaststellen van dit percentage.

Verder informeert de Cie de CWG dat de tekst in Verordening 1881/2006 betreffende (methyl)kwik is aangepast (overweging 56 en 57) op basis van de discussie binnen de CWG Milieucontaminanten. Op verzoek van een LS heeft de Cie in Artikel 3 de overweging *'Food, in which food or food ingredient not complying with the maximum levels set out in Annex I has been used, shall not be placed on the market'* toegevoegd en zijn in de Annex een aantal kleine tekstuele aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van commentaar van een aantal LS's.

De LS's worden gevraagd input te sturen over het waterpercentage van producten voor baby's en jonge kinderen als zij daar informatie over hebben. De Cie zal op basis van de discussie en evt. input een nieuwe versie van de recast opstellen. Dit punt komt terug op de agenda van de volgende CWG.

5. AOB

- Een LS informeert de CWG over een nationaal programma waarin POP's zijn gemeten in producten afkomstig uit potentieel gecontamineerde gebieden. De resultaten zijn gerapporteerd in een rapport waarvoor een link is gegeven. Het rapport bevat een Engelstalige samenvatting.
- De Cie informeert de CWG over een concept Verordening 333/2007 *as regards the sampling requirements for fish and terrestrial animals*. Deze Verordening is besproken binnen de CWG Milieucontaminanten en zal in stemming worden gebracht in de SCoPAFF op 28 februari. De Cie geeft aan dat op basis van input van de juridische dienst van de Cie de tekst op een paar punten is aangepast, maar dat dit geen fundamentele veranderingen betreffen.

Den Haag, 17 februari 2022